

VLAAMSCH-BELGISCH VERBOND, vereniging van Vlaamse uitgewekenen onder voorzitterschap van Frans van Cauwelaert, door de actieve passivisten als tegenhanger voor activisme en frontisme gesticht te Den Haag op 30 april 1917. Julius Hoste jr., die lid was van het hoofdbestuur, was met Van Cauwelaert de feitelijke leider van het Verbond.

Als voorwaarde tot toetreding gold de eis van gelijkheid in rechte en in feite van Vlamingen en Walen, erkenning van Vlaanderens taaleenheid, afwijzing van buitenlandse inmenging in de Vlaamse kwestie, weigering van Duitse hulp voor taalhervormingen, afwijzing van elke taalhervorming die België's bevrijding zou belemmeren. Het Verbond richtte in tal van vluchtelingenkampen en steden afdelingen op, die zich vooral toelegden op cultureel vormingswerk. Op 4 maart 1918 werden op een landdag de basisprincipes van de vereniging, het latere zogenaamde minimumprogramma, vastgelegd: vernederlandsing van het onderwijs in Vlaanderen, indeling van het leger in Vlaamse en Waalse „eenheden”, vernederlandsing van de openbare besturen en van het rechtswezen en

aanpassing van de centrale besturen. Bij de bevrijding telde het Verbond 7.500 leden.

De actie van het Vlaamsch-Belgisch Verbond werd na de oorlog a.h.w. voortgezet door het Algemeen Vlaamsch Verbond (z. aldaar).

LITERATUUR: H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I (1969); - R. Steyaert, *De Vlaamse politiek van het weekblad Vrij België 1914-1918 en van het Vlaamsch-Belgisch Verbond 1917-1918* (licentiaatsverhandeling Kath. Univ. Leuven, 1972). ROZEMIE STEYAERT